

ЩОДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Вочевидь серед читачів (а той, хто взяв цю книжку до рук і прочитав її назву, вже став читачем) знайдеться багато таких, котрі в одну мить відчують себе ображеними виразом *українська нерішучість, непевність і невизначеність*, що його винесено у підзаголовок книги.

Не хочу тут ятрити рани ображеної гідності у найбільш самозакоханої і самовпевненої частини української публіки. Але зазначу, що оця, досить типова для деяких націонал-патріотів, повсякчасна готовність образитися на слушне зауваження, лише підтверджує тезу про недосконалість і недовершеність Української Нації, яка перебуває нині в підлітковому віці свого розвитку.

Бо саме в підлітковому віці (чи то окремої особи, чи цілої Нації) здатність ображатися – як наслідок процесу формування характеру – випереджає розвиток інтелекту (в даному разі – національного), а отже й здатність розуміти суть речей, подій, явищ, стосунків, себе.

«Пізнай себе!» – цей заклик, гасло і життєву рекомендацію більшість людей, на жаль, починає розуміти у віці, коли чинити глупоту надалі вже не дозволяє власне здоров'я, коли молодість змарновано на емоціях, в суперечках невігласів, у боротьбі характерів за досягнення мети, яка зовсім не додала розумові знань, а душі – спокою.

Українська Нація переживає підлітковий вік, формується у муках, ніяк не вийде з періоду становлення, що небезпечно довго тягнеться, збільшуючи ризик втрати своєї Національної Держави, яку в зародку намагаються ліквідувати відверто ворожі антиукраїнські сили промосковської, проросійської орієнтації.

Цю книгу починаю komponувати 21 вересня 2004 року, коли до виборів Президента України (а отже й до вибору подальшої долі Української Нації) залишається 40 днів. Кажу: komponувати, бо писати її почав 12 років тому – в публікаціях, присвячених порівнянням подій, явищ, тенденцій та організації життя в Польщі й Україні.

Упродовж понад 40 років (од 1962 р.) вивчаю суспільно-економічні процеси, що відбуваються в Україні й Польщі. Не перестаю дивуватися короткозорості Українців, котрі впродовж десятиліть не хочуть бачити очевидної реальності позитивних змін у житті наших братів, які мешкають на захід від Бугу. Не перестаю дивуватися Українцям, котрі, як покірні воли, тягнуть старого воза в напрямку, вказаному Москвою.

Цю книгу можна було б цілком слушно назвати «Українська епоха втрачених можливостей». Бо так воно фактично є. Адже Польща, країни Балтії, ряд країн колишнього соцтабору (тобто народи Європи, що були підконтрольні Москві ще зі сталінських часів) упродовж 1989–2004 років не лише звільнилися від ілюзій і паскудств комуністичної ідеології, а й вивели свої Нації на сучасний демократичний рівень цивілізованої організації життя.

Тоді як Нація Українська похнюплена плететься у хвості збанкрутілої політики традиційно підступного московського Кремля. Кремля, який уміє лише «мочити», для якого людське життя нічого не варте, який переконаний, що земля Чеченії не повинна належати Чеченцям, так само, як Україна – Українцям.

Українські історики (а за ними й вчителі, діячі культури, журналісти) мають навдивовиж безвідмовну пам'ять про ті історичні моменти у стосунках між сусідніми українським і польським народами, коли ці стосунки не можна було назвати добрими.

Мало хто з представників сучасної української інтелектуальної еліти, не кажучи вже про українських старшокласників та їхніх вихователів, поспішає ставати на бік очевидної історичної правди. А правда ця полягає в тому, що Польща, польська культура, польський народ, видатні Поляки надзвичайно позитивно вплинули на Україну, на українську культуру, на розвиток самосвідомості українського народу, на життя і творчість видатних Українців.

Тоді як постсовецька і сучасна пропаганда, особливо російськомовні масмедіа в Україні, не шкодують зусиль для створення негативного образу Поляків в очах Українців, викопуючи сміття ворожнечі й міфи упереджень із глибоких надр історії.

Натомість у сучасній Україні ви не купите жодного диска чи касети із записами польських виконавців, не знайдете бодай однієї відеокасети з польськими фільмами, які завжди були на високих місцях у світовому кінематографічному рейтингу, вкрай рідко почуєте польських артистів на українській сцені, не знайдете в продажу польської преси.

У столиці України, мало не на кожному розі, розташовано пункти обміну валют, де вам пропонують широкий асортимент – від американських доларів і євро до норвезьких крон, і де на третій позиції обов'язково стоять російські рублі, але в жодному випадку ви там не побачите польських злотих – однієї з найстабільніших європейських валют.

В Україні кілька разів на день можете почути по радіо, телебаченню, прочитати в газетах про події в Росії (навіть про погоду в російських містах), проте рідко коли дізнаєтеся про суттєві, надзвичайно важливі для України й Українців, позитивні й повчальні зміни у житті Поляків.

Натомість мусите задовольнятися досить своєрідною інформацією таких московських видань, як «Комсомольская правда в Украине», «Известия в Украине», «Аргументы и факты в Украине», «Московский комсомолец в Украине»...

Навіть у столичних маршрутних таксі мусите «насолоджуватися» відверто кримінальним російським репертуаром і лексиконом, який щодня послідовно засмічує наш ефір, розбещує молодь і паскудить українську культуру.

А що на те відповідають Українці?

Українці перелякано мовчать. Мовчать як підлітки в присутності дорослих дядьків і тіток. Мовчать, щоб потім, опинившись у своєму «підлітковому» середовищі, дати волю стримуваним емоціям, характерам, пересваритися між собою на втіху ворогам.

Українець нині серйозно інфікований російсько-імперською ментальністю, а тому лише самопринизливою посмішкою реагує на образи, в більшості випадків навіть не помічаючи самої образи.

Українця не ображає, що на всіх автошляхах України панують бензозаправки російських нафтових компаній «Лукойл» і «ТНК», не ображають інспіровані Москвою щорічні антиукраїнські афери в економічній сфері: як не валютна, так енергетична; як не податкова, так акцизна; як не олійна, так зернова; як не цукрова, так геополітична...

Як там у нас на Тузлі?!

Кордонів України з Росією досі не існує юридично, а подекуди – й фактично. Бо й навіщо: спільний із Росією повітряний простір, спільний інформаційний (а точніше – російський в Україні) простір, спільний мовний, економічний тощо...

Росіяни їздять відпочивати на курорти Криму, Прикарпаття, Чорноморсько-Азовського узбережжя України, як до себе додому, організовують в Україні «спільні» і «міжнародні» фестивалі, спортивні та інші змагання, кон-

ференції, форуми і навіть релігійні конгреси з явним антиукраїнським підтекстом (а нерідко й відкритим текстом), масово скуповують українські підприємства, майно і житло, відверто втручаються у внутрішню і зовнішню політику Української Держави...

А що на це Українці?

Українці вперто і перелякано мовчать.

Щоправда, часом Українці обурюються з приводу. Як от, наприклад, коли Поляки, вступивши до Європейського Союзу, впровадили візи для громадян країн, розташованих на схід від Бугу.

І чого, питається, обурюватися? Якщо Українці погоджуються з тим, що їхня Українська Держава – прохідний двір для пройдисвітів, то чому цей унікальний приклад мають обов'язково наслідувати Поляки?

Шанобливе (і відповідальне!) ставлення Поляків до своєї Батьківщини, до її незалежності, усвідомлення власного обов'язку докласти особистий внесок у позитивний розвиток Національної держави могло б стати прикладом для Українців, усіх громадян України.

Але, поки що, не стало.

Як журналіст, я впродовж багатьох років старанно й чесно намагався привернути увагу українських громадян до позитивного досвіду наших польських братів, у тому числі у сфері розвитку національної культури, освіти, економіки, військової справи тощо.

Водночас намагався це зробити також як учитель польської мови, польськомовний автор книжок, перекладач, автор і ведучий циклу радіопередач «По-сусідськи. Польський вектор».

На мапі, що висить перед моїм робочим столом, я обмалював територію України і Польщі спільним кольором і отримав графічний образ потуги, якій не страшні будь-які підступи – чи Москви, чи іншої столиці.

Упевнений, що ми переживемо проросійську кучмономіку, підступно приховану під багатовекторністю декларацій продажних політиканів із Печерська. І тоді нашим справжнім вектором розвитку стане українсько-польський вектор розвитку, в якому головна складова – шанобливе ставлення людини і Нації до власної гідності, до пізнання себе і до праці над собою.

Це буде **вектор ліквідації української нерішучості, непевності й невизначеності**, що вже достатньо зазначили себе історично, побивши всі рекорди якщо не байдужого, то, в усякому разі, безрезультатного ставлення до Батьківщини і долі цілих поколінь упродовж понад трьох століть.

Найбільше моє бажання і найгарячіше прагнення моєї душі, – щоб самозречення Українців і їхня свята любов до Вітчизни набули ПРАКТИЧНИХ форм дієвості на прикладі *samozaparcia Polakow i ich świętej miłości do Ojczyzny*.